

13.11.2017

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Dominiky Adamové
„Komparace mezinárodní a komunitární právní úpravy vybraných
institutů rodinného práva“

Rigorózní práce se zaměřuje na aktuální a dnes velmi praktické téma, spojené s evropským a mezinárodním civilním procesem v oblasti rodinného práva. Autorka se snaží v této práci poskytnout celistvý přehled zejména úpravy rodičovské zodpovědnosti a ochrany dětí z procesního hlediska, jakož i úpravy vyživovacích povinností, a to pomocí komparace haagských úmluv a nařízení Evropských společenství (dnes Evropské unie). Protože je zároveň specializována lingvisticky, zaměřuje se rovněž na tuto stránku, tedy na rozdíly v překladech více či méně relevantních ustanovení zkoumaných instrumentů. Tyto rozdíly mohou způsobovat obtíže při praktické aplikaci, poukázání na tyto otázky ve srovnávacím pohledu je tedy velice užitečné a prospěšné. Práce zčásti navazuje na autorčinu diplomovou práci, která byla ovšem podstatně rozšířena a prohloubena, a to ku prospěchu kvality práce.

Rigorózní práce je přehledná, je dobře logicky rozčleněna a vhodně systematicky uspořádána. Práce sestává ze šesti kapitol, z nichž první je Úvodem a poslední je Závěrem. K práci je připojen seznam literatury, jak české, tak zahraniční, autorka rovněž využívá internetové zdroje, a to jak české, tak evropské; k práci jsou připojeny přílohy představující přehled postupu při mezinárodních únosech dětí a přehled ratifikací haagských úmluv.

Po úvodní partii se ve druhé kapitole autorka věnuje základním pojmům, nejprve vymezení mezinárodního práva soukromého a procesního a zejména pak vymezení principů, cílů a pramenů mezinárodního civilního procesního práva. V této partii by při ústní obhajobě měla autorka aktualizovat informace uvedené na s. 7-8 a 11, s ohledem na to, že již vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, která do regulace rodinného práva přináší určité upřesnění (např. mechanismus tzv. červené karty). Dále je vhodné aktualizovat při ústní obhajobě informace o Bruselské a Luganské úmluvě, srov. s. 13 práce. Třetí kapitola uvádí obecně haagské úmluvy a jejich význam. Čtvrtá kapitola se již velmi podrobně věnuje mezinárodním únosům dětí a rodičovské zodpovědnosti. Mám dotaz k úvaze na s. 16: skutečně si autorka

myslí, že bylo vhodné paralelně sjednat dvě úmluvy, tedy Haagskou úmluvu o únosech dětí z r. 1980 a Evropskou úmluvu o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnovení výchovy dětí z r. 1980? Dnes je ovšem situace s ohledem na nařízení Brusel II bis skutečně jiná než v r. 1980, v tom s autorkou plně souhlasím. Autorka nejprve podrobně zkoumá Haagskou úmluvu o únosech dětí, poté se věnuje Haagské úmluvě o ochraně dětí a nařízení Brusel II bis. Ke s. 30: při ústní obhajobě by měla autorka aktualizovat situaci v otázce ratifikací resp. připravenosti k ratifikaci z hlediska těch členských států EU, které úmluvu dosud neratifikovaly. Ke s. 40: příliš se mi nezdá překlad pojmu „*parental authority*“ jako rodičovská pravomoc, i k tomu by se autorka měla vyjádřit. Obecně k tomu mohu poznamenat, že angličtina není šťastným výchozím jazykem pro překlady právnických textů do češtiny, vhodnější je němčina, ke které máme kulturně i z historického hlediska v oblasti práva mnohem blíže, osobně bych nikdy přímo z angličtiny nepřekládala, pokud mám k dispozici i jiné jazykové verze. Pátá kapitola je věnována úpravě výživného, tuto kapitolu zvláště oceňuji, protože ještě nebyla v české literatuře zpracována. Ke s. 75 n.: jaký je názor autorky k jednotné kolizní úpravě pomoci Protokolu? Mám ještě připomínku ke kritice překladu – pojem „veřejná listina“ je pojem známý českému právu, na rozdíl od pojmu „úřední listina“, který se dost nešťastně dostal v souvislosti s evropským exekučním titulem i do našeho občanského soudního řádu (§ 200ua, OSŘ tento pojem neznal), což by mělo být co nejdříve napraveno, naopak nová úprava výživného již má překlad odpovídající platnému českému právu (ke s. 99). V Závěru se autorka vrací ke své myšlence významu precizních a koordinovaných překladů právních textů, v tom s ní lze jen souhlasit.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, autorka prokázala samostatnost myšlení, práce je napsána velmi dobrým právnickým stylem, v otázce překladů je originální, autorka provádí cennou srovnávací analýzu zkoumaných dokumentů.

Práci plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Dominice Adamové přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

V Praze dne 23.1.2010